

Jaaroverzicht Dagvlindermonitoring

2018

KNNV Dagvlinderwerkgroep
Zuid-Kennemerland

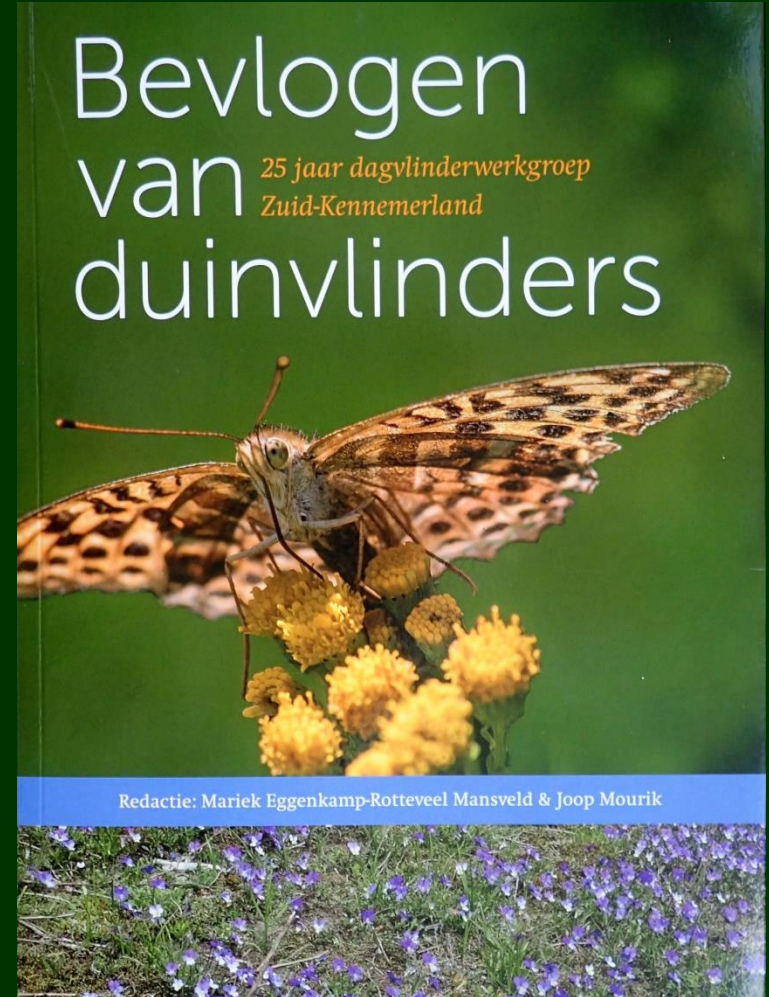
Joop Mourik, 2019

Bevlogen van duinvlinders

- Het jubileumboek van de werkgroep met 37 verhalen van vlindertellers
- Feestelijke presentatie op 28 september in de plebanie van de Sint Bavo in Haarlem

Het vlinderjaar 2018

Samenvatting en conclusies

- Door de warmte en droogte begon 2018 gunstig voor vlinders maar vanaf eind juli liep het aantal vlinders op de meeste routes snel terug. Mede daardoor was het aantal tellingen zonder vlinderwaarnemingen erg hoog
- De dichtheid van de waargenomen vlinders op alle routes tezamen was in lijn met de dalende trend
- De meeste soorten laten zien dat herstel nog ver weg is, al zijn er ook enkele lichtpuntjes
- De dichtheid van dagvlinders was het laagst in de AWD en de afname gaat voort. In het NPZK lijkt enig herstel op te treden en is de trend van aantal vlinders vrijwel stabiel, evenals op de duinrand routes
- In de AWD werden de minste soorten gezien en was de verspreiding van soorten over de routes het laagst. Kleine parelmoervlinder werd b.v. op de helft van de routes helemaal niet gezien. Zorgelijke ontwikkelingen...

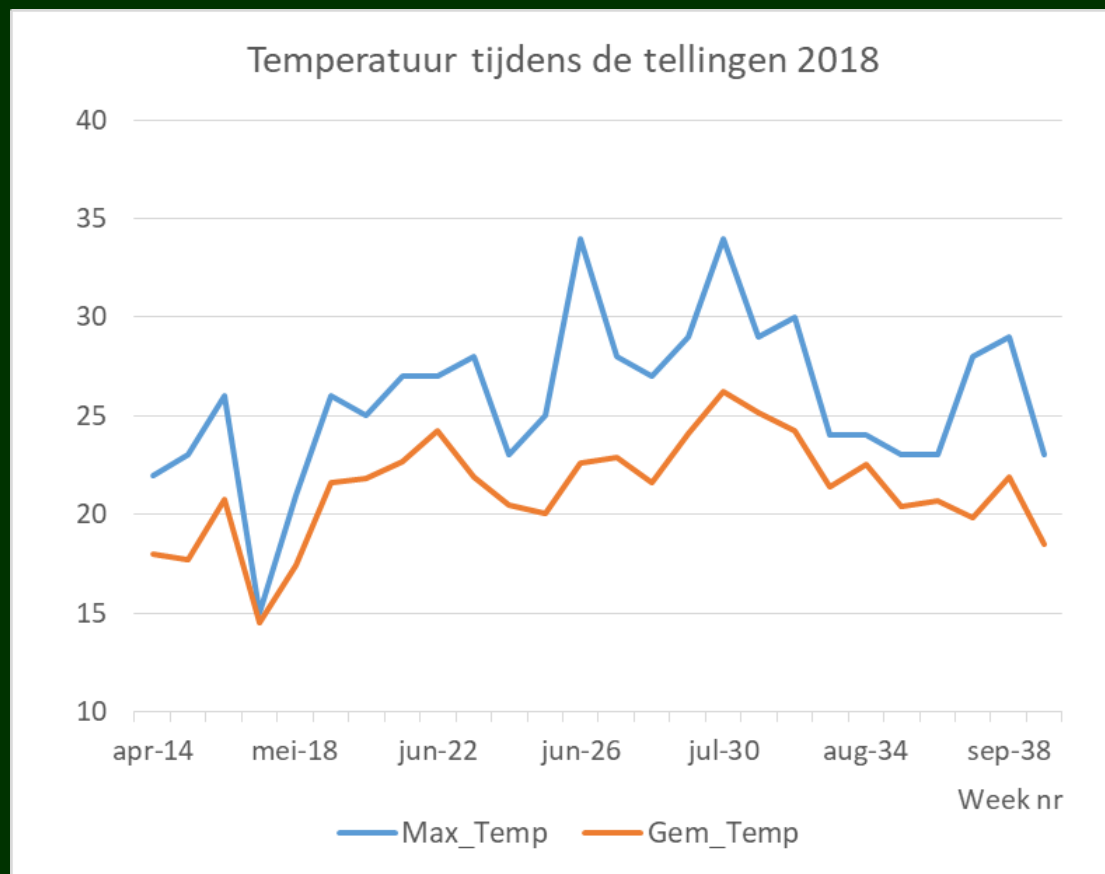
Vlinderseizoen 2018

zeer warm en droog

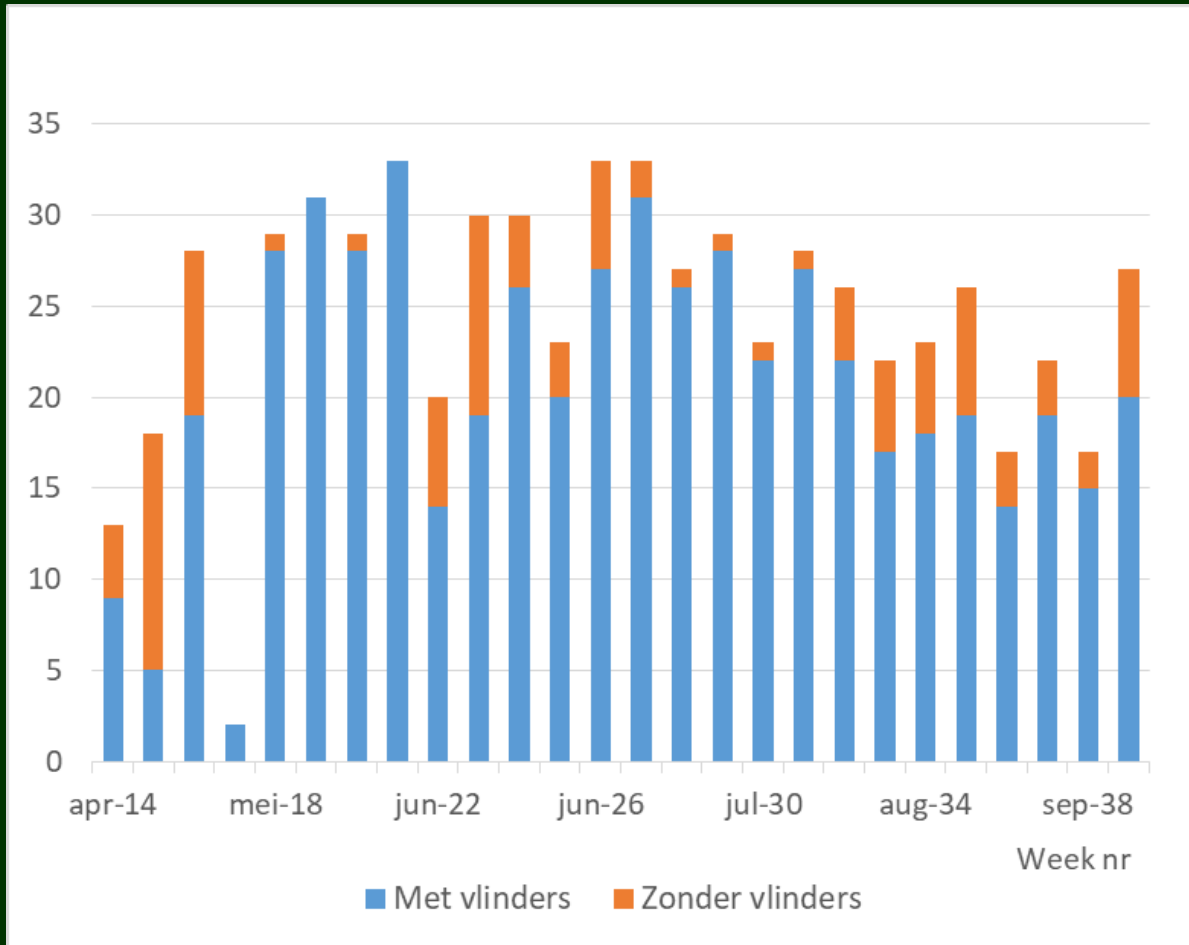

KNMI

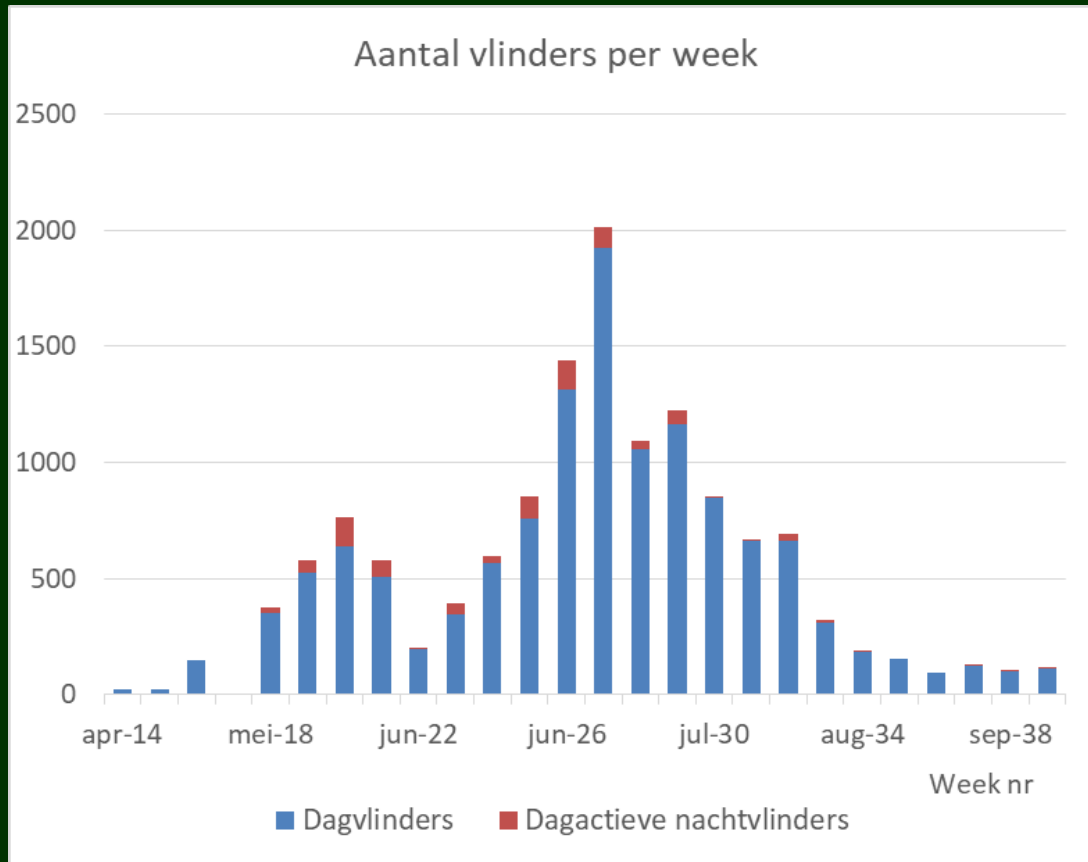
- April: vrij warm, wisselvallig
- Mei: warm en droog
- Juni: warm en droog
- Juli: zeer warm en droog
- Augustus: (zeer) warm en droog
- September: warm en droog

Aantal tellingen (routes) per week

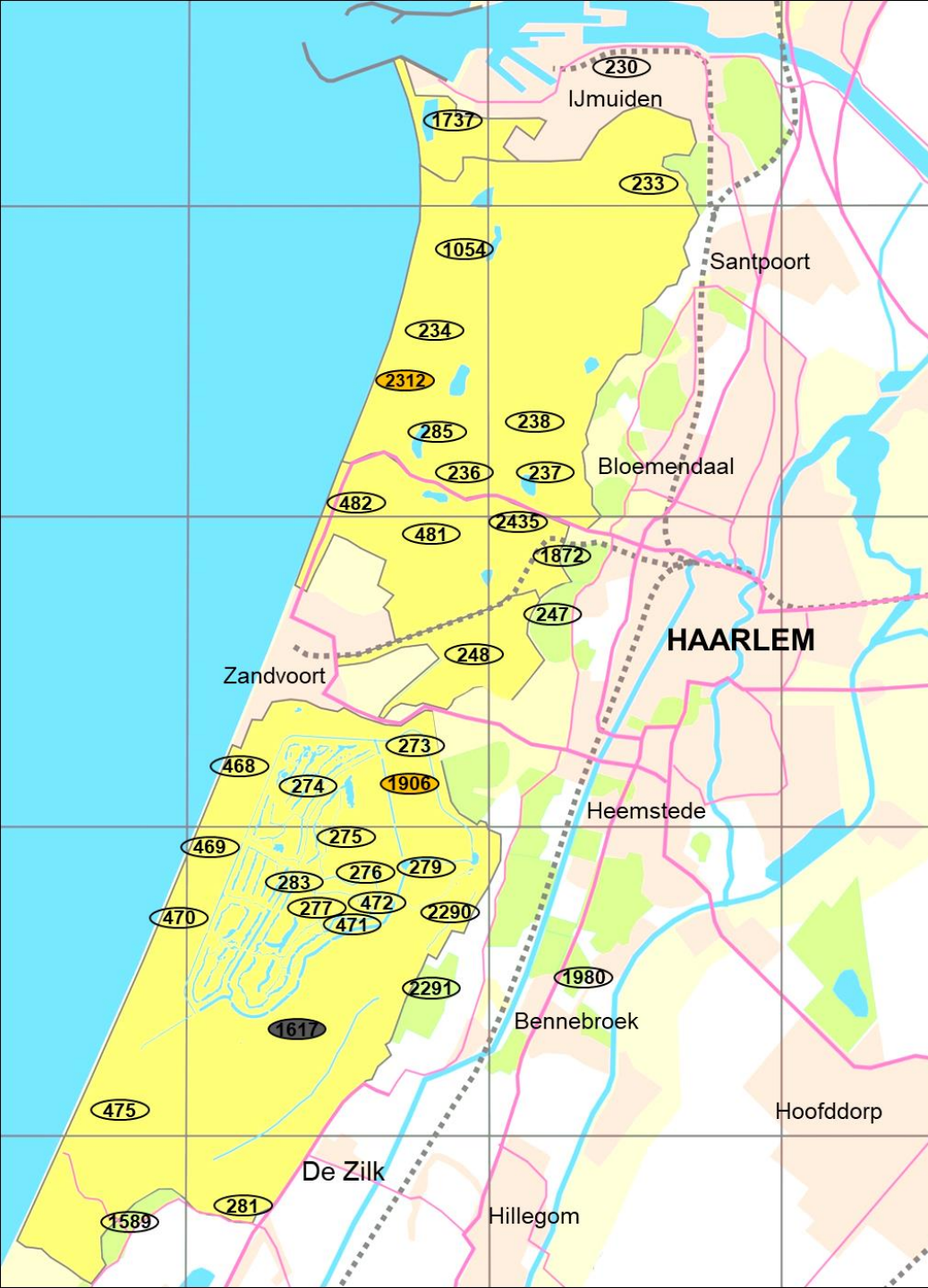

Vlindervliegtijd aantal vlinders per week

De junidip duurde maar een week

De nazomer generatie was nauwelijks meetbaar

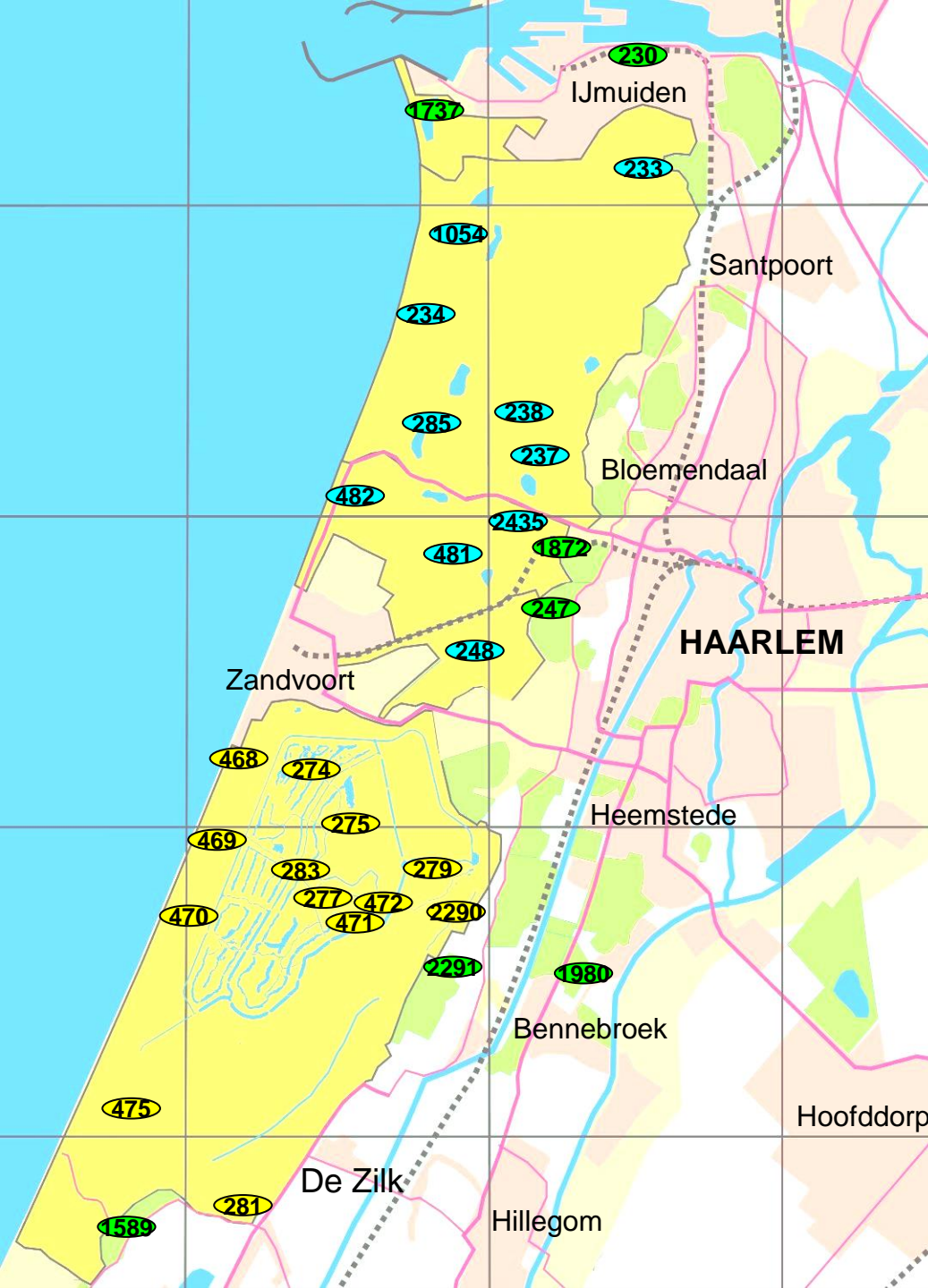

Monitoring

- 33 algemene routes waarvan 30 voldoende geteld; meer dan 10 weken
- 2 soortgerichte routes (incl aardbeivlinderoute Parnassia)
- 13.074 dagvlinders en 811 dagactieve nachtvlinders
- 29 soorten dagvlinders en 5 dagactieve nachtvlinders
- 4% minder dagvlinders en 30% minder nachtvlinders dan in 2017

Tellingen per gebied

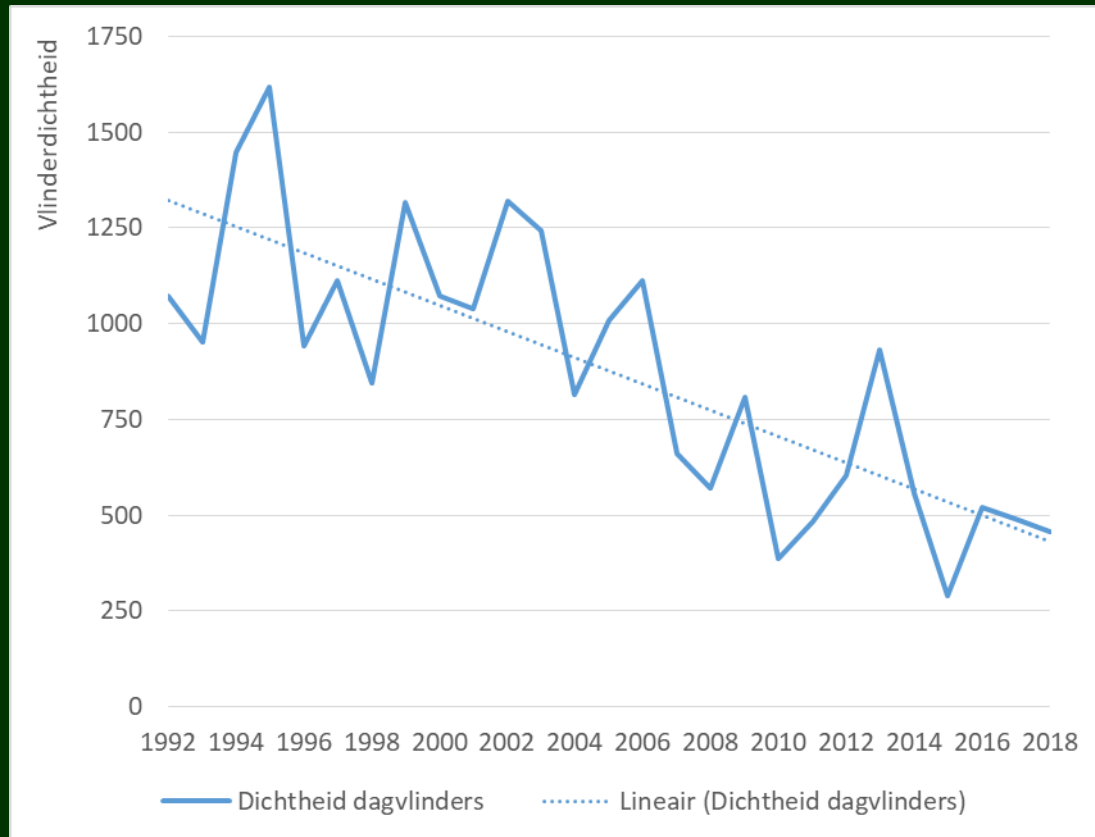
- Voldoende getelde (meer dan 10 weken) algemene routes. Drie routes vielen af
- Duinrand 7 routes (125 sec)
- Gem. 19,3 weken (15-25)
- NPZK 10 routes (175 sec)
- Gem. 20,3 weken (15-25)
- AWD 13 routes (218 sec)
- Gem 18,5 weken (11-25)

Dichtheid van alle dagvlinders tezamen op alle routes

Dichtheid: gem. aantal dagvlinders per 20 secties per jaar

Gestage daling van ruim 1200 in de beginjaren 90 naar 457 in 2018

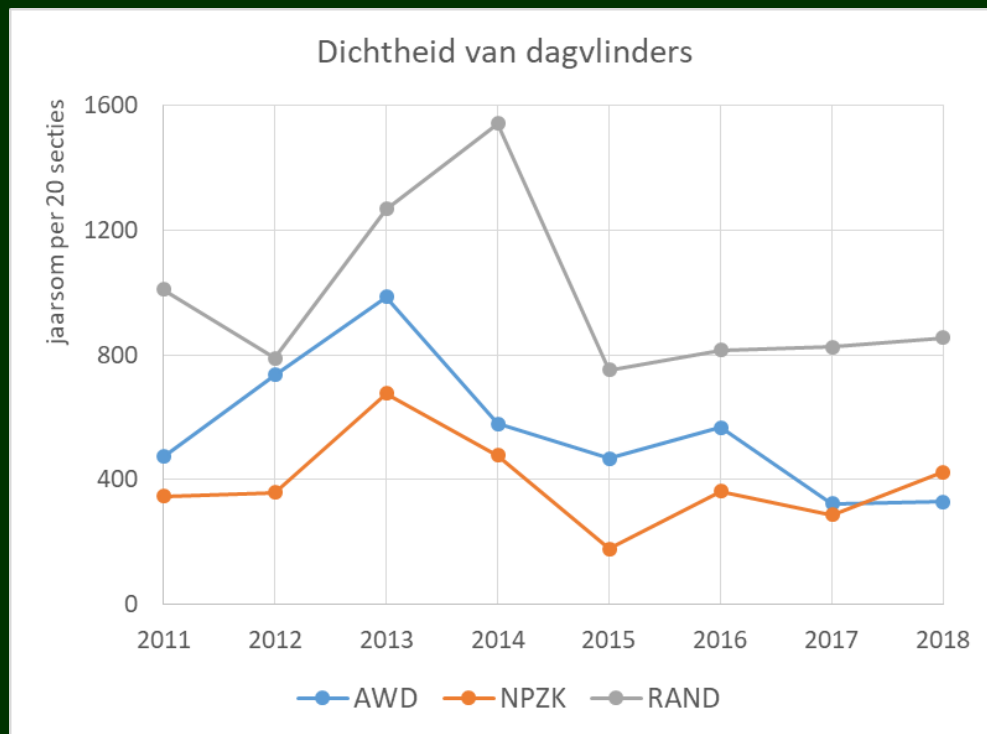

Vlinders per gebied

Dagvlinders 2018

- RAND: 28 soorten, dichtheid 855
- NPZK: 29 soorten, dichtheid 425
- AWD: 27 soorten, dichtheid 329

- Dichtheid: gem. aantal vlinders per 20 secties per jaar

- Toproutes voor dagvlinders
- Route 1872 Middenduin Zanderijvaart, 27 soorten, 977 vlinders
- Route 1589 duinrel Langeveld, 1070 vlinders, 21 soorten

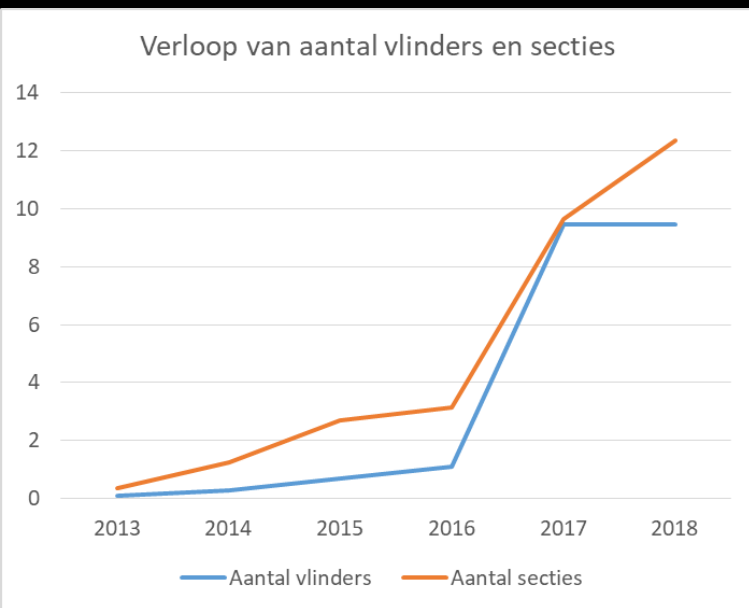
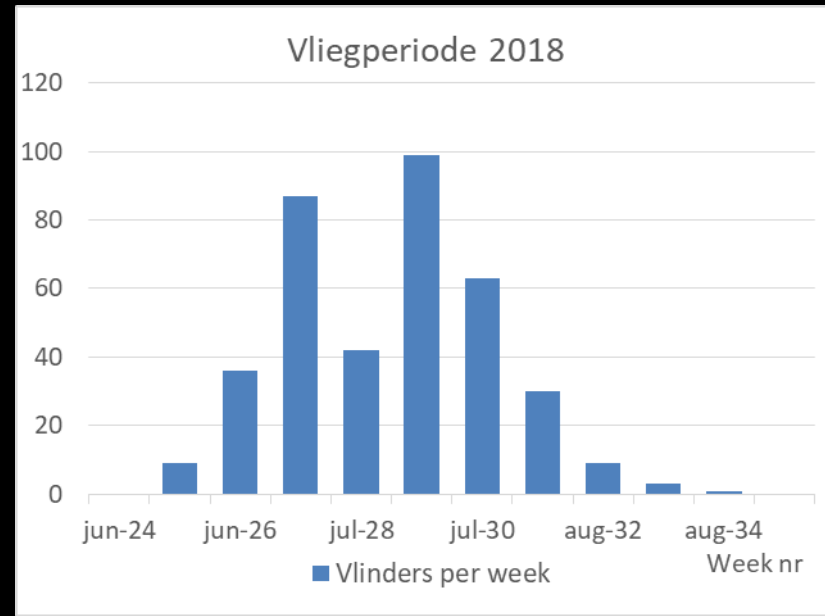
Verspreiding van soorten over de routes

	Rand (n=7)	NPZK (n=11)	AWD (n=15)
Heivlinder	0	45	53
Aardbeivlinder	0	36	33
Duinparelmoervlinder	14	9	27
Bruine eikenpage	14	18	0
Keizersmantel	43	36	33
Zwartsprietdikkopje	71	18	13
Landkaartje	57	18	7
Boomblauwtje	57	18	13
Kleine vos	43	18	20
Klein geaderd witje	100	73	53
Gamma-uil	100	82	53
Icarusblauwtje	100	91	67
Citroenvlinder	86	91	47
Kleine parelmoervlinder	71	100	53
Gehakkelde aurelia	71	45	20
Oranjetipje	43	82	0
Argusvlinder	57	64	67
Bruin blauwtje	71	64	73
Groot dikkopje	29	64	47

Percentage van de routes per gebiedsdeel, inclusief de minder goed getelde routes

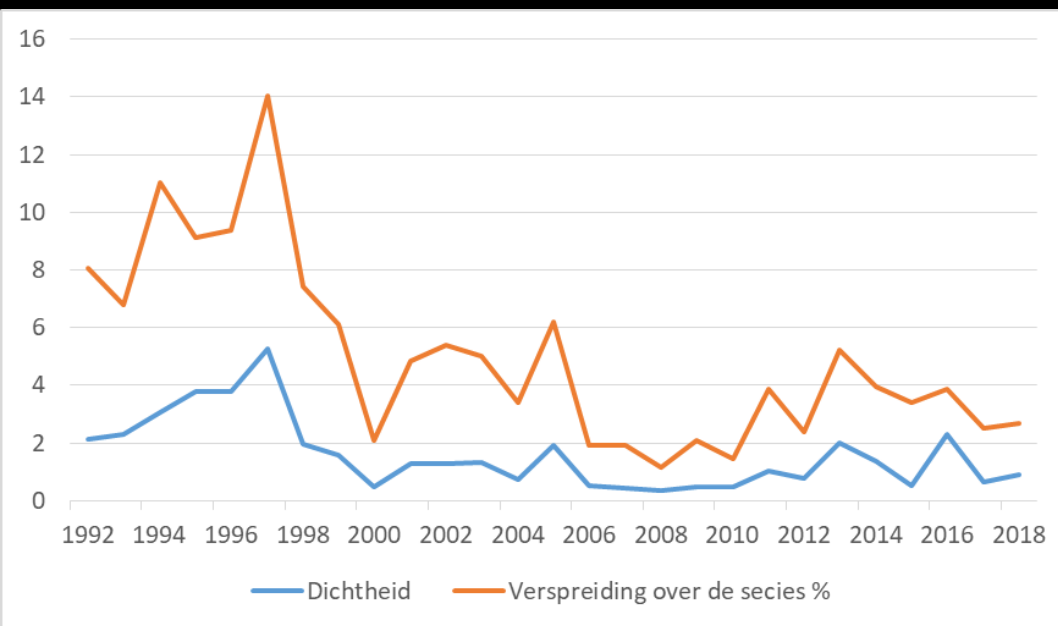
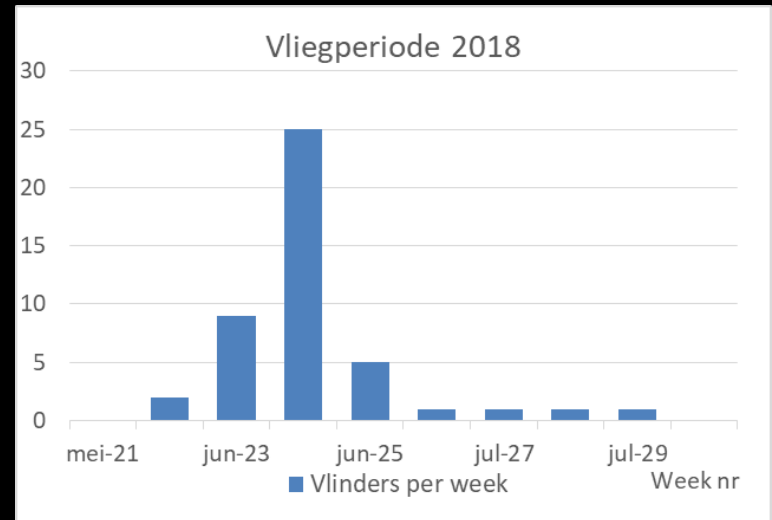
- In NPZK en AWD is de verspreiding van aardbeivlinder en heivlinder over de routes ongeveer gelijk, duinparelmoervlinder is in de AWD op een kwart van de routes gezien
- De verspreiding van keizersmantel is in de drie gebiedsdelen ongeveer gelijk
- Zwartsprietdikkopje, landkaartje, boomblauwtje en kleine vos en zijn zeldzaam op de routes in NPZK en AWD
- Kleine parelmoervlinder, klein geaderd witje, gehakkelde aurelia, gamma uil, icarusblauwtje en citroenvlinder doen het opvallend slecht in de AWD. Oranjetipje en bruine eikenpage zijn helemaal niet gezien, al jarenlang....
- Argusvlinder is op ruim de helft van de routes gezien en doet het in Zuid-Kennemerland veel beter dan landelijk

Keizersmantel

2018	Vlinders	Secties	Routes
AWD	285	50	5
NPZK	21	14	4
Duinrand	73	13	3

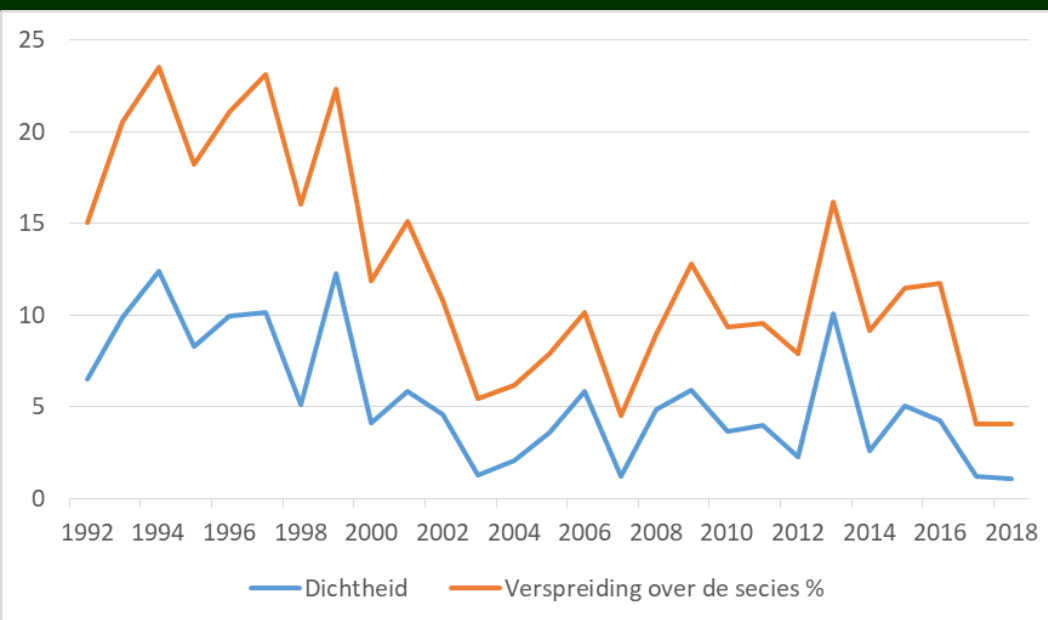
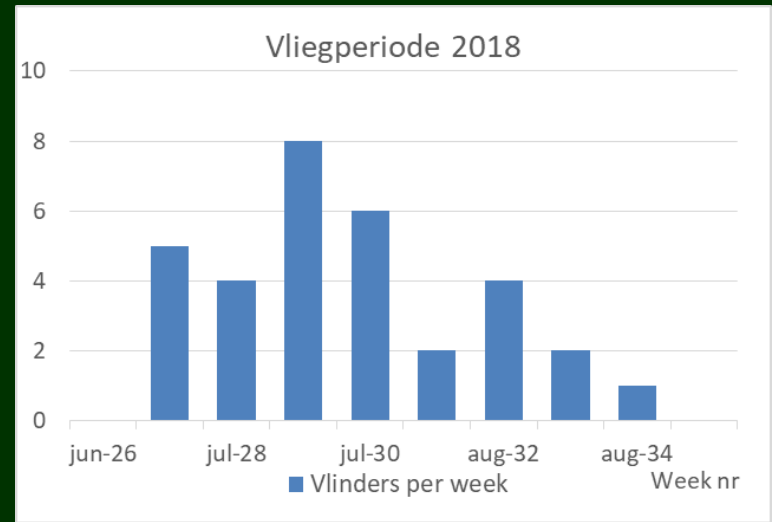
Duinparelmoervlinder

	Vlinders	Secies	Routes
AWD	41	19	5
NPZK	3	3	1
Duinrand	1	1	1

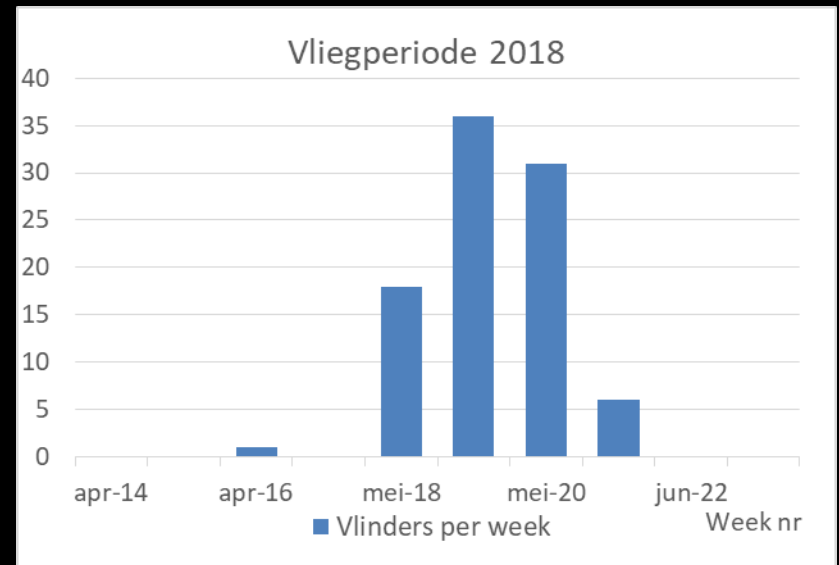
Inclusief 21 waarnemingen op de soortgerichte route in de AWD

Heivlinder

2018	Vlinders	Species	Routes
AWD	23	15	8
NPZK	9	7	5

Aardbeivlinder

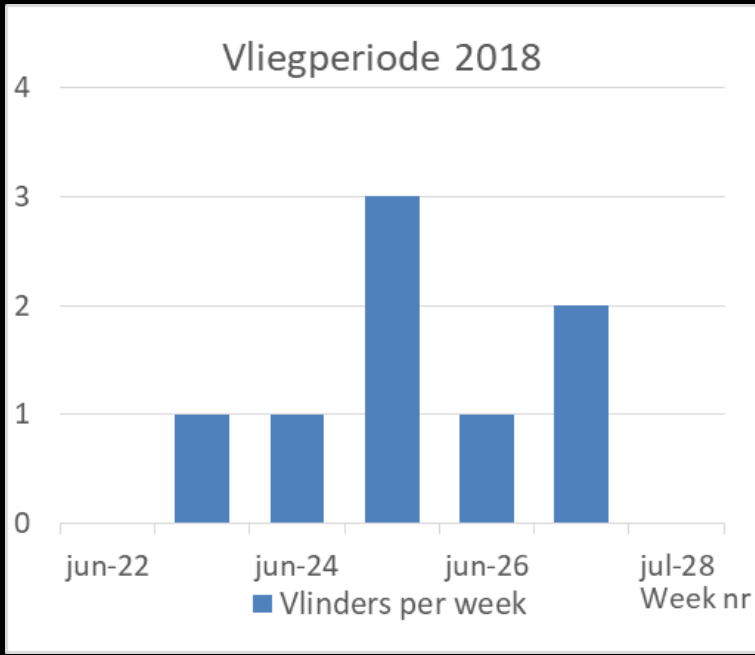

	Vlinders	Secties	Routes
AWD	75	30	5
NPZK	17	11	5

Inclusief 8 waarnemingen op de soortgerichte route in de Kennemerduinen

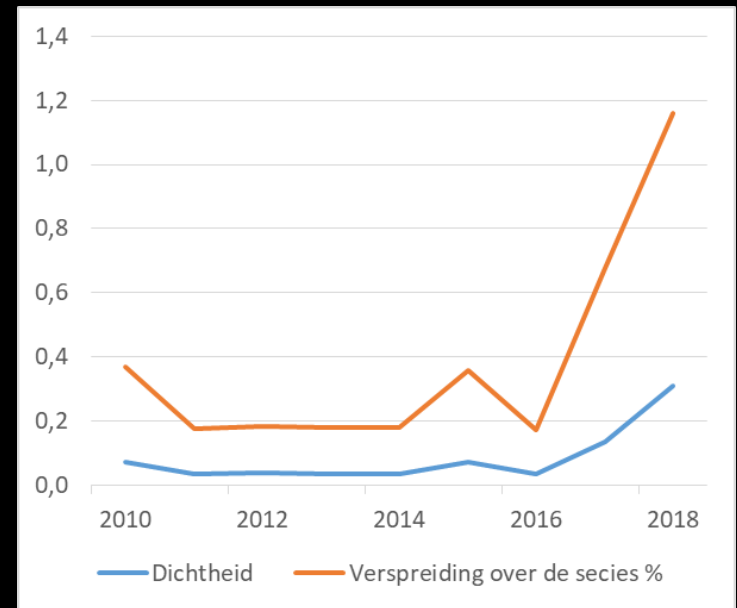
De aardbeivlinder is sinds 1992 min of meer stabiel in aantal en in verspreiding over de secties:

lichte toename NPZK en lichte afname AWD

	Vlinders	Secties	Routes
DUINRAND	1	1	1
NPZK	6	5	2

Bruine eikenpage is nog steeds uiterst zeldzaam maar wordt de laatste jaren op iets meer secties gezien

Zwartsprietdikkopje

In de duinen vrijwel verdwenen maar langs de duinrand nog aanwezig

Dichtheid (vlinders/20sec/jaar)		
Duinrand	NPZK	AWD
3,4	0,5	0,7

Fotografie: Chris van Daalen, Alie van Nijendaal en andere werkgroepleden
Met dank aan Mariëk Eggenkamp voor het meelezen en de adviezen
Samenstelling: Joop Mourik, 31-1-2019